

ПРАВА НА ДЕТЕТО

по Закона за закрила на детето

Право на закрила

Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, имуществено състояние, религия, образование и убеждения или наличие на увреждане.

Закрила срещу насилие

Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото развитие.

Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, срещу физическо, психическо или сексуално насилие или изоставяне.

Всяко дете има право на закрила срещу използване за просия, проституция, разпространяване на порнографски материали и експлоатация на труда му

Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в политически, религиозни и синдикални дейности.

Право на изразяване

Всяко дете има право свободно да изразява мнение по всички въпроси от негов интерес - в къщи, в училище, в съда, пред държавните власти. То може да търси и да получи съдействие от органите за закрила.

Информиране и консултиране

Всяко дете има право да бъде информирано и консултирано от органа за закрила на детето и без знанието на родителите му, на директора на дома, в който живее, ако това е необходимо с оглед защита по най-добър начин на неговите интереси и уведомяването им би засегнало тези интереси.

Защита на религиозни убеждения

Отношението на деца до 14 години към религията се определя от техните родители или настойници, а на деца от 14 до 18 години - по съгласие между тях и родителите или попечителите им. Когато такова съгласие не се постигне, детето може да се обърне за решаване на спора чрез органите по този закон към районния съд.

Участие в процедури

Ако е навършило 10-годишна възраст, във всяко административно или съдебно производство, по което се засягат права или интереси на дете, то задължително се изслушва, освен ако това би навредило на неговите интереси.

Когато детето не е навършило 10-годишна възраст, то може да бъде изслушано в зависимост от степента на неговото развитие.

Решението за изслушване се мотивира.

Преди изслушването на детето съдът или административният орган трябва:

1. Да осигури необходимата информация, която да му помогне да формира мнението си;
2. Да го уведоми за евентуалните последици от неговите желания, от поддържаното от него мнение, както и за всяко решение на съдебния или административен орган.

Във всички случаи изслушването и консултирането на детето се извършват в подходяща обстановка и в присъствието на социален работник от дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, а при необходимост - и в присъствието на друг подходящ специалист.

Съдът или административният орган разпорежда изслушването да се извършва и в присъствието на родител, настойник или друг близък, когото детето познава, с изключение на случаите, когато това не е във висшия интерес на детето.

Дирекция "Социално подпомагане" може да представлява детето в случаите, предвидени в закон.

Детето има право на правна помощ и жалба във всички производства, засягащи негови права или интереси.

Тайна на информацията

Всички сведения, получени в административни или съдебни производства, засягащи детето, не могат да бъдат разгласявани без

съгласието на родителите, а ако детето е навършило 10-годишна възраст - и без негово съгласие.

Съдът може да разреши на органите по този закон ползване на сведенията и без съгласието на лицата, ако това се налага от интересите на детето и за предприемане на мерки в негова защита.

Социалните работници и длъжностните лица се задължават да спазват нормативните изисквания за защита на личните данни, станали им известни при или по повод осъществяване на мерките за закрила на детето, както и да зачитат честта и достойнството на личността.